

« ____ » _____ 2021 року

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП «Про накладення штрафу на
АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» за недотримання вимог нормативно-правових актів,
що регулюють функціонування ринку електричної енергії,
та порушення Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії»

Відповідно до постанови НКРЕКП від 25.01.2021 № 85 «Про проведення позапланових невиїзних перевірок АТ «ДТЕК ДНПРОЕНЕРГО», ПАТ «ДОНБАСЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО», ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО», НКРЕКП у період з 08 по 12 лютого 2021 року було проведено позапланову невиїзну перевірку дотримання АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 23269555) вимог законодавства, що регулює функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1467 (далі – Ліцензійні умови з виробництва електричної енергії) за період діяльності з 01.12.2020 по 07.02.2021, за результатом проведення якої складено [Акт позапланової невиїзної перевірки від 12.02.2021 № 81](#), який розміщено на офіційному веб-сайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

Слід відмітити, що [листом від 01.03.2021 № 82/243](#) Ліцензіат надав до НКРЕКП пояснення та обґрунтування до Акта позапланової невиїзної перевірки від 12.02.2021 № 81 (далі – Пояснення), які опрацьовано та розміщено на офіційному вебсайті НКРЕКП.

Так, зазначеним Актом позапланової невиїзної перевірки встановлено та зафіксовано наступне:

№ з/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1.	частина шоста статті 30 Закону України «Про ринок електричної енергії» підпункту 40 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії пункт 4 розділу V Правил про безпеку постачання електричної енергії, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 27.08.2018 № 448	щодо обов'язку виробників, які виробляють електричну енергію з використанням вуглеводнів, мати необхідні резерви відповідного палива з метою забезпечення безпеки постачання електричної енергії; щодо обов'язку ліцензіатів, які виробляють електричну енергію з використанням вуглеводнів, мати необхідні резерви відповідного палива з метою забезпечення безпеки постачання електричної енергії згідно із правилами безпеки постачання та відповідними рішеннями центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі; у частині обов'язку учасників ринку електричної енергії невідкладно повідомляти Міністерство енергетики України, Регулятора та оператора системи передачі про факти або обставини, що можуть спричинити загрозу для безпеки постачання електричної енергії.

Міністерством енергетики України було затверджено запаси вугілля (газової марки) для АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» станом на 01.01.2021 на рівні 454,1 тис. т, при цьому гарантований запас палива на складах затверджено на рівні 270 тис. т, та станом на 01.02.2021 запаси вугілля (газової марки) на рівні 467,2 тис. т, при цьому гарантований запас палива на складах затверджено на рівні 298,0 тис. т.

Відповідно до структури палива ТЕС, затвердженої Міністерством енергетики України, витрати вугілля Товариству на грудень 2020 року – січень 2021 року затверджено на рівні 1 136,3 тис. т, а саме на грудень 2020 року 512,3 тис. т. та на січень 2021 року 624 тис. т.

АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» було законтрактовано на грудень 2020 року – січень 2021 року 1 291,4 тис. т вугілля, тобто у обсязі, який перевищує витрати, затверджені Міністерством енергетики України, на 155,1 тис. т, або 13,6 %.

Проте фактичний обсяг поставок вугілля за грудень 2020 року – січень 2021 року на ТЕС АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» склав 939,8 тис. т., що на 351,6 тис. т. (27,2%) менше обсягу за законтрактованих поставок, а фактичні витрати Товариства, за даними Ліцензіата склали 1410,9 тис. т, що на 471,2 тис. т, або 50,14 %, більше від фактично поставленого на склади рівня.

Слід відмітити, що постачання палива (вугілля) на ТЕС АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» у грудні 2020 року та січні 2021 року здійснювали ТОВ «ДТЕК ТРЕЙДІНГ» та D. TRADING INTERNATIONAL SA.

Відхилення в сторону зменшення обсягів запасів палива (вугілля) від запланованого на ТЕС АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» стало наслідком недотримання протягом грудня 2020 року та січня 2021 року постачання вугілля відповідно до договору постачання вугілля, укладеного з ТОВ «ДТЕК ТРЕЙДІНГ» від 27.01.2016 № 1-1-2016/2016/006 та контракту з D. TRADING INTERNATIONAL SA № 1-2-2021/003 від 14.01.2021 протягом січня 2021 року.

Таким чином, АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» не забезпечило постачання вугілля на склади Бурштинської ТЕС, Добротвірської ТЕС та Ладжинської ТЕС у необхідній кількості для накопичення гарантованого запасу вугілля.

У результаті аналізу інформації з вебсайту Міністерства енергетики України стосовно щоденного стану накопичення палива (газової марки вугілля) на складах Бурштинської, Добротвірської та Ладжинської ТЕС АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО», а також інформації наданої до НКРЕКП АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» листом від 09.02.2021 № 41/125 щодо фактичного стану накопичення вугілля на ТЕС АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» у розрізі днів за грудень 2020 року та січень 2021 року, встановлено, що **загалом протягом грудня 2020 року та січня 2021 року фактичні залишки вугілля на складах Ліцензіата не відповідають гарантованим запасам вугілля, затвердженим Міністерством енергетики України на відповідні місяці.**

Комісією з перевірки здійснено порівняльний аналіз наданої Ліцензіатом інформації, обсягів виробництва та відпуску електричної енергії за вказані періоди із даними, вказаними у структурі палива теплових електростанцій АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО», затвердженій Міністерством енергетики України, та виявлено наявність відхилення між встановленим Міністерством енергетики України обсягом виробництва електричної енергії та фактичним обсягом виробництва електричної енергії у грудні 2020 року в бік збільшення на 44,02 % та збільшення корисного відпуску електричної енергії на 43,67 %, обсяг виробництва електричної енергії та корисний відпуск електричної енергії у січні 2021 року зменшилися на 1,30% та 2,15% відповідно.

При цьому, обсяг фактичного виробництва та відпуску електричної енергії ТЕС АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» за грудень 2020 року відповідає даним, зазначеним у формі звітності № 4а-НКРЕКП-виробництво електричної та теплової енергії (місячна) «Звіт про використання палива/енергії та стан розрахунків», затвердженій постановою НКРЕКП від 28.02.2019 № 282.

Листом від 12.02.2021 № 157/14.2.1/5-21 НКРЕКП звернулась до НЕК «УКРЕНЕРГО» щодо пояснення причин надання оператором системи передачі у IV кварталі 2020 року – січні 2021 року команд понад обсяг виробництва електричної енергії, затверджений прогнозним балансом виробництва електричної енергії на відповідні періоди, із зазначенням дат та часу їх активації та зняття.

Так, на зазначений вище запит НЕК «УКРЕНЕРГО» листом від 12.02.2021 № 01/5391 поінформувала НКРЕКП, що за підсумками роботи ОЕС України в IV кварталі 2020 року - січні 2021 року фактичні обсяги виробництва електричної енергії ТЕС енергогенеруючих компаній перевищили обсяги, передбачені

в затверженому Міненерго України 28.04.2020 Прогнозному балансі електроенергії об'єднаної електроенергетичної системи України на 2020 рік (далі – Прогнозний баланс електроенергії) та затверженому Міненерго України 04.11.2020 Прогнозному балансі електроенергії об'єднаної електроенергетичної системи України на 2021 рік, лише в листопаді та грудні 2020 року відповідно на 499 млн кВт.год або 11,8% та 1 637 млн кВт.год або 44,8%. В інші місяці періоду були нижчими прогнозу.

	Листопад				Грудень			
	прогноз млн кВт*год	факт млн кВт*год	Відхилення від прогнозу		прогноз	факт млн кВт*год	Відхилення від прогнозу	
			млн кВт*год	%			млн кВт*год	%
ТЕС АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО»	1 088	1 248	160	14,7	1 026	1 478	452	44,1

До НКРЕКП надійшов лист АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» від 22.01.2021 № 82/64 щодо повідомлення про поточну ситуацію в енергетичній галузі стосовно дефіциту вугілля на ТЕС генеруючих компаній лише за результатами розгляду обґрунтування до проекту постанови НКРЕКП «Про проведення позапланових невізних перевірок АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО», ПАТ «ДОНБАСЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО», ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» відповідно до порядку денного засідання НКРЕКП, яке відбулося 25.01.2021 о 10-00.

Проте, за наявною в НКРЕКП інформацією, встановлено, що **Ліцензіатом своєчасно, з моменту виникнення кризової ситуації** на ТЕС АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО», **не повідомлялося НКРЕКП про факти або обставини, що можуть спричинити загрозу для безпеки постачання електричної енергії**, зокрема про критичний стан забезпечення паливом, зокрема зниження рівня запасів палива нижче затверджених Міністерством енергетики України обсягів резервів відповідного палива для певних типів електростанцій.

Ліцензіат у поясненнях та обґрунтуваннях, наданих листом від 01.03.2021 № 82/243, зазначив, що Товариством надавались НКРЕКП ґрунтовні пояснення щодо зменшення запасів вугілля на ТЕС АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» листом Товариства від 22.01.2010 № 82/64 перед прийняттям Регулятором рішення щодо призначення перевірки та безпосередньо у відповідь на запити НКРЕКП.

Також підпунктом 40 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, згідно якого ліцензіати, які виробляють електричну енергію з використанням вуглеводнів, зобов'язані мати необхідні резерви відповідного палива з метою забезпечення безпеки постачання електричної енергії, не визначає саме вугілля у якості єдиного виду палива, завдяки накопиченню резервів якого забезпечується стале електропостачання.

Крім того Правила про безпеку не встановлюють конкретного терміну та форму, повідомлення НКРЕКП про обставини, що можуть спричинити загрозу для безпеки постачання електричної енергії.

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що згідно з вимогами пункту 4 розділу V Правил безпеки, **учасники ринку електричної енергії зобов'язані, зокрема невідкладно** повідомляти Міністерство енергетики України, **Регулятора та оператора системи передачі** про факти або обставини, що можуть спричинити загрозу для безпеки постачання електричної енергії, у тому числі **про критичний стан забезпечення паливом**, зокрема зниження рівня запасів палива нижче затверджених Міненерго України обсягів резервів відповідного палива для певних типів електростанцій.

При цьому, як засвідчили результати позапланової невізної перевірки АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» на Буришинській ТЕС, Добровірівській ТЕС та Ладженській ТЕС починаючи з 16.12.2020, 24.12.2020 та 29.12.2020 відповідно очікуваний термін спрацювання складів був нижчим за 10 денний термін. У той же час, лист Товариства щодо зменшення запасів вугілля на ТЕС АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» надані НКРЕКП лише 22.01.2021.

Щодо визначення вугілля у якості єдиного виду палива, завдяки накопиченню резервів якого забезпечується стале електропостачання, то згідно з вимогами частини шостої статті 30 Закону України «Про ринок електричної енергії», виробники, які виробляють електричну енергію з використанням вуглеводнів, зобов'язані мати необхідні резерви відповідного палива з метою

забезпечення безпеки постачання електричної енергії.

Тип та обсяги резервів палива для певних типів електростанцій затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі. Такі рішення мають відповідати правилам про безпеку постачання електричної енергії.

Відповідно до **Порядку формування прогнозного балансу електричної енергії об'єднаної енергетичної системи України на розрахунковий рік, затверджений наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 26.10.2018 № 539 (далі – Порядок)**, визначає основні організаційні положення, принципи та вимоги, а також методологічні засади щодо формування прогнозного балансу електричної енергії об'єднаної енергетичної системи України на розрахунковий рік з метою підготовки рекомендацій щодо забезпечення безпеки постачання електричної енергії та надання інформації учасникам ринку електричної енергії про режими функціонування об'єднаної енергетичної системи України, загальну потребу в паливі для виробників електричної енергії, що в своєму складі мають теплові електричні станції та теплові електроцентралі, для прогнозування своєї виробничо-фінансової діяльності на розрахунковий рік.

Крім того, щодо розбіжності в кількості використаного вугілля, **Товариство повідомляє**, що Ліцензіатом було надано інформацію по витратам вугілля на виробництво в цілому, без розподілу на споживання для виробництва електричної та теплової енергії, а також Товариство наголошує, що данні, які були надані комісії з перевірки, є достовірними та відповідають формі звітності № 4а-НКРЕКП-виробництво електричної та теплової енергії (місячна) «Звіт про використання палива/енергії та стан розрахунків». Також, Товариство в частині невідповідності інформації про виведені у ремонт блоки ТЕС у грудні 2020 р. – січні 2021 р., що надана Ліцензіатом, та інформації, наданої оператором системи передачі зазначає про некоректність даних оператора систем передачі зокрема неврахування специфіки графічних даних.

Департамент ліцензійного контролю відмічає, що Актом позапланової невізної перевірки зафіксовано, що питання із зазначеного вище мають бути досліджені під час проведення планової (позапланової) перевірки діяльності Ліцензіата.

З огляду на зазначене пропонуємо прийняти постанову, якою:

Відповідно до пунктів 11, 12 частини першої статті 17, статей 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» накласти штраф у розмірі 1 700 000 (один мільйон сімсот тисяч) гривень на АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 23269555) за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії.

Директор Департаменту

Я. Зеленик

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про накладення штрафу на АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду 10 березня 2021 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта позапланової невіізної перевірки від 12 лютого 2021 року № 81, проведеної відповідно до постанови НКРЕКП від 25 січня 2021 року № 85 «Про проведення позапланових невіізних перевірок АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО», ПАТ «ДОНБАСЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО», ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» та на підставі посвідчення на перевірку від 29 січня 2021 року № 98, встановлено, що АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 23269555) не дотримано вимоги нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджені постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1467 (далі – Ліцензійні умови з виробництва електричної енергії), а саме:

частини шостої статті 30 Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо обов'язку виробників, які виробляють електричну енергію з використанням вуглеводнів, мати необхідні резерви відповідного палива з метою забезпечення безпеки постачання електричної енергії;

пункту 4 розділу V Правил про безпеку постачання електричної енергії, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 27 серпня 2018 року № 448, у частині обов'язку учасників ринку

електричної енергії невідкладно повідомляти Міністерство енергетики України, Регулятора та оператора системи передачі про факти або обставини, що можуть спричинити загрозу для безпеки постачання електричної енергії;

підпункт 40 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії щодо обов'язку ліцензіатів, які виробляють електричну енергію з використанням вуглеводнів, мати необхідні резерви відповідного палива з метою забезпечення безпеки постачання електричної енергії згідно із правилами безпеки постачання та відповідними рішеннями центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Накласти штраф у розмірі 1 700 000 (один мільйон сімсот тисяч) гривень на АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 23269555) за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, а саме:

частини шостої статті 30 Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо обов'язку виробників, які виробляють електричну енергію з використанням вуглеводнів, мати необхідні резерви відповідного палива з метою забезпечення безпеки постачання електричної енергії;

пункту 4 розділу V Правил про безпеку постачання електричної енергії, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 27 серпня 2018 року № 448, у частині обов'язку учасників ринку електричної енергії невідкладно повідомляти Міністерство енергетики України, Регулятора та оператора системи передачі про факти або обставини, що можуть спричинити загрозу для безпеки постачання електричної енергії;

підпункту 40 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії щодо обов'язку ліцензіатів, які виробляють електричну енергію з використанням вуглеводнів, мати необхідні резерви відповідного палива з метою забезпечення безпеки постачання електричної енергії згідно із правилами безпеки постачання та відповідними рішеннями центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі.

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення

штрафу (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

Голова НКРЕКП

В. Тарасюк